

Linnuvaatlus aias

VIVIKA VESKI

Aialinnuvaatlused pakuvad osalejaile võimalust oma aiasuliste asukatega paremini tuttavaks saada ning aita- vad samas linnuteadlasi.

Eesti Ornitoloogiaühingu korraldatud talvisel aialinnuvaatlusel 29.–30. jaanuaril võis osaleda igauks, tehes seda just talle sobivas paigas, enda valitud tunni aja jooksul. Ornitoloogiaühingu kodulehel oli kirjas, kuidas seda läbi viia ja algajale linnusõbrale ka pildid lindudest, keda aias sagemini kohata võib.

Enda jaoks olin vaatluse muga-
vaks teinud sellega, et juba talve algul seadsin akna taha sisse lindude toitmise kohta. Öunapuul küljes ripuvad rasvapallid, puu alla olen visanud päevalilleseemneid ja muid teri.

Kell on 11 ja vaatlus algab.

Ilm on tuuline, suisa tuisune, kas linnud üldse kohale tulevad? Aga seal nad on: üks rasvatihene ja teine selt-siks. Riputatavad ennast rasvapallide külge rasvatihastele üldtuntud viisil.

Aga kes see on? Tihastest tublisti suurem, kujult nagu mustrastas, aga neid kohtab talvel enamasti mustakuuelise ja kollasenoalisena. Kuid see on üleni tumepruun. Mustrastas on ta aga siiski, lihtsalt emane. Mustrastast peetakse rändlinnuks, siiski jääb neid ka üha rohkem talveks kohale. Eeskätt asulatesse, kus neil on lihtsam toitu leida.

Ja nüüd tulevad varblased. On need kodu- või põldvarblased, kes neist nii

täpselt aru saab. Ei, ikka põldvarblased, põskedel ju mustad laigud.

Äkitselt saabub terve parv tiivulisi, peatub hetkeks öunapuukstel ja siis kohe vurinal maha kambakesi seemnete kallale. Selja pealt samblaroהלised, tiiva juures kollane triip. Talvikesed on rohekad linnud, kes liiguvad parvena ja toituvad maas.

Need aga on siiski rohevindid, kes "Linnuelu aabitsa" andmeil on talvel aias harvad külalised, kuid kui tulevad, siis salgana, vallutades toidumaja ja peremehetsedes mahapudenenu kraami juures. Nende ülbus olla lausa kurikuulus! Aga peki kallale need linnud ei tikku, vaid söövad seemeid.

Aga nüüd! Vurr! lendavad kõik linnud ära. Kas hirmutas neid tuulehoog või tegin ise mõne järsema liigutuse.

Kuid möödub mõni hetk ja linnud hakkavad tagasi saabuma. Kõigepealt üks-kaks tihast justkui maad kuulama. Ja siis teised riburada järel, rohevindid ikka parvena.

Ja nii iga kord. Ikka on tihased need, kes esimesena naasevad. Aga üks ole ju neil lindudel leitud ka uudishimugeen.

Kuid kes need on? Kahe-, kolme-, lausa neljakesi. Kuigi rohevinti on võrreldud papagoiga, on mulle kohalikest lindudest sellena alati kõige rohkem tundunud hoopis ohakalind oma punavalge-kollase-musta-beežikirju sulestikuga. Ehkki põhjamaa lindude kohta lausa uskumatult kirevad, on nad nii tagasihoidlikud, et märkad neid alles siis, kui spetsiaalselt jälgima hakkad. Minu teadlik esmakohtumine nende-

Urvalind ja kaks rohevinti öunapuul.

ga leidis aset tänavu suvel peenramaal linde pildistades.

Urvalindki on tegelane, kelle ilu märgad alles siis, kui silmitsema jääd. Punane laup, kollane nokk, isalinnul ka roosa rind. Ka tema on otsustanud täna minu vaatluspunkti läbi lennata ja seemneid maitsta.

Ja ongi tund täis. Liigid, keda kohtasin: rasvatihane, põldvarblane, must-rastas, rohevint, ohakalind, urvalind. Eesti Ornitoloogiaühingu andmeil kuuluvad need kõik sageli meie aedades kohatavate liikide hulka, seega küllap võite neid ka oma aias trehvata.

VIVIKA VESKI

Linnuvaatlusel ja loo kirjutamisel on kasutatud Eesti Ornitoloogiaühingu kodulehe ja sama ühingu välja antud raamatu "Linnuelu aabits. Talvised aialinnud" (2010) abi.